

Central European
Digital Media
Observatory

Občanská účast a zapojení zemí Visegrádské čtyřky (V4)

Coffee Beans

Veronika Cigáneková, CEDMO - SVA

V tomto coffee bean budeme analyzovat zájem občanů o politiku, politické aktivity a vzorce jejich volebního chování v zemích V4.

Zájem o politické dění

V následujícím grafu byla respondentům položena otázka "Jak moc se podle vás zajímáte o politiku?" a byla jim dána čtyřbodová škála zájmu. Původní čtyři kategorie jsme překódovali do dvou binárních kategorií zájmu o politiku. Z níže uvedeného grafu vyplývá, že nejvyšší zájem je v České republice, a to 45,5 %. Naopak nejvyšší nezájem je na Slovensku, kde až 63,2 % respondentů uvedlo, že se o politiku nezajímá.

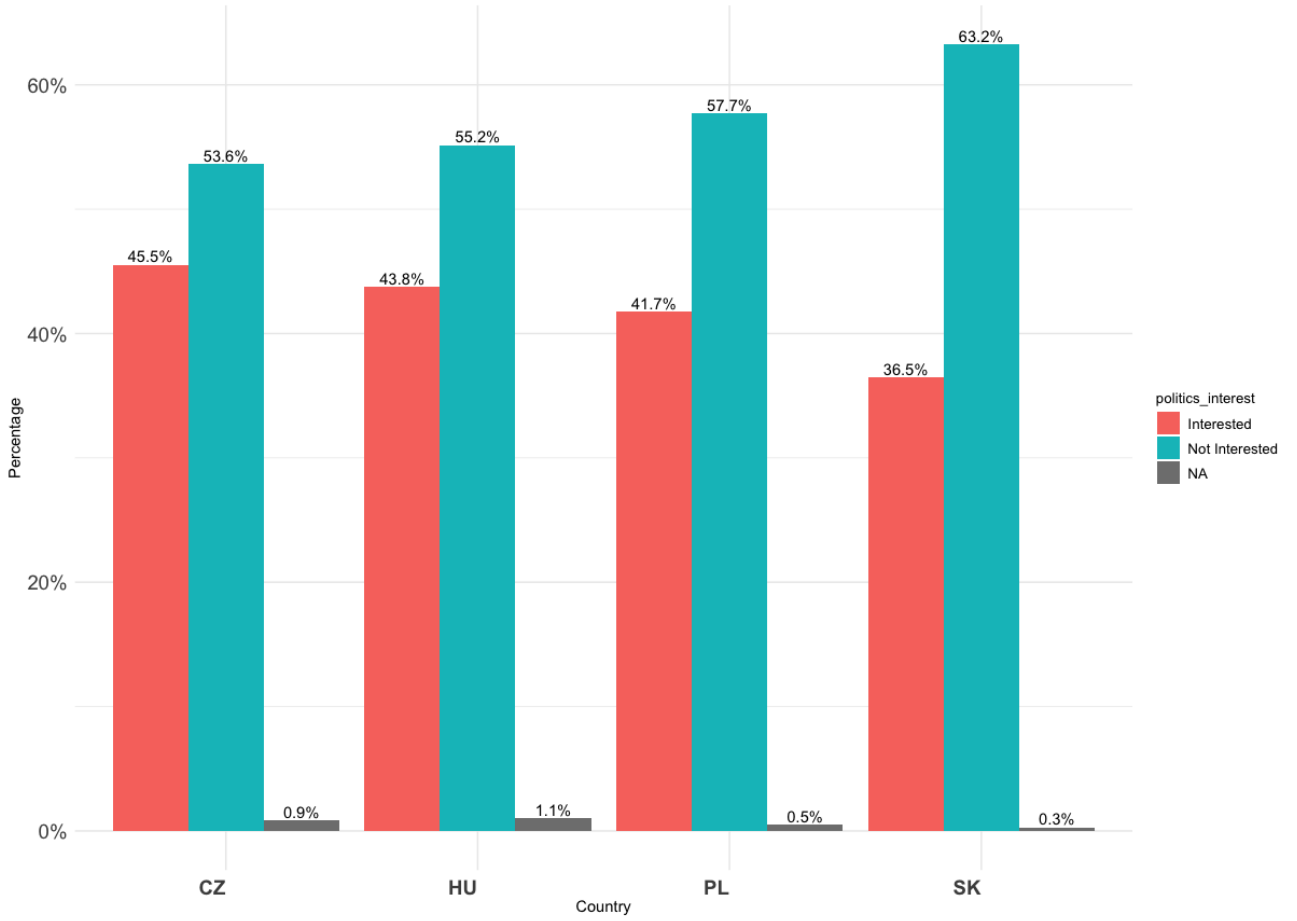
Aktualizované údaje z průzkumu World Values Survey 2022, které zahrnují harmonizované otázky s předchozím průzkumem, naznačují, že tento sentiment přetrvává - 64 % respondentů se o politiku nezajímá ani v roce 2022. V České republice navíc v údajích z roku 2022 došlo k poklesu zájmu o politiku na 37 %. V případě Polska a Maďarska zůstávají naším referenčním bodem údaje z let 2017-2018, které ukazují mírně vyšší zájem o politiku v Maďarsku, a to přibližně o 2 procentní body. Údaje o zájmu o politiku mohou naznačovat reakce na měnící se politické klima. Podívejme se dále na různé formy politické participace.

Původní kategorie byly následující: 1. Velmi, 2. Poněkud, 3. Ne příliš, 4. Vůbec ne. V grafu jsou kategorie 1,2 = Interested (zajímá) a 3,4 = Not interested (nezajímá) sloučeny.

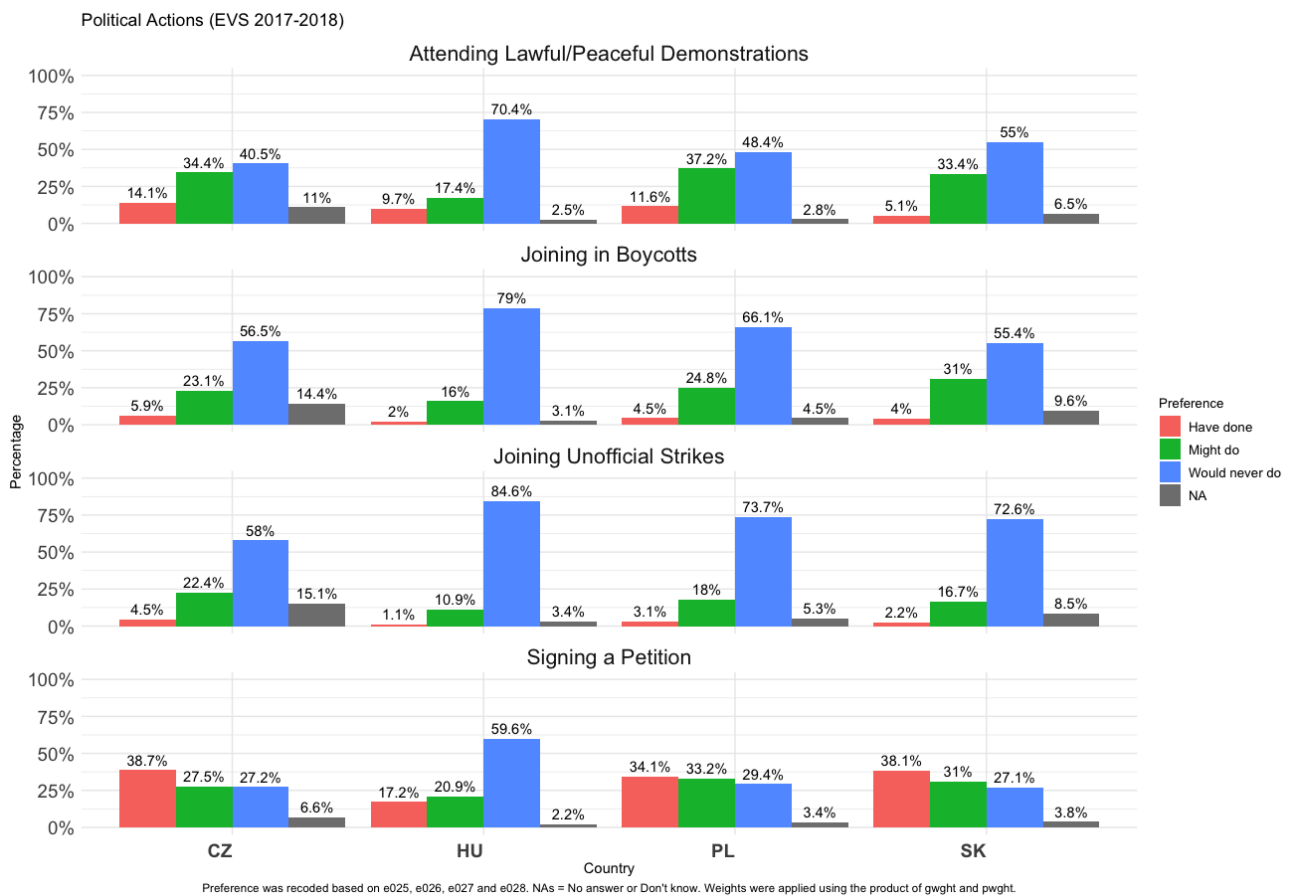
Interest in Politics by Country (EVS 2017-2018)

Interest in politics was recoded based on e023 (1,2 = Interested; 3,4 = Not Interested). NAs = No answer or Don't know. Weights were applied using the product of gwght and pwght.

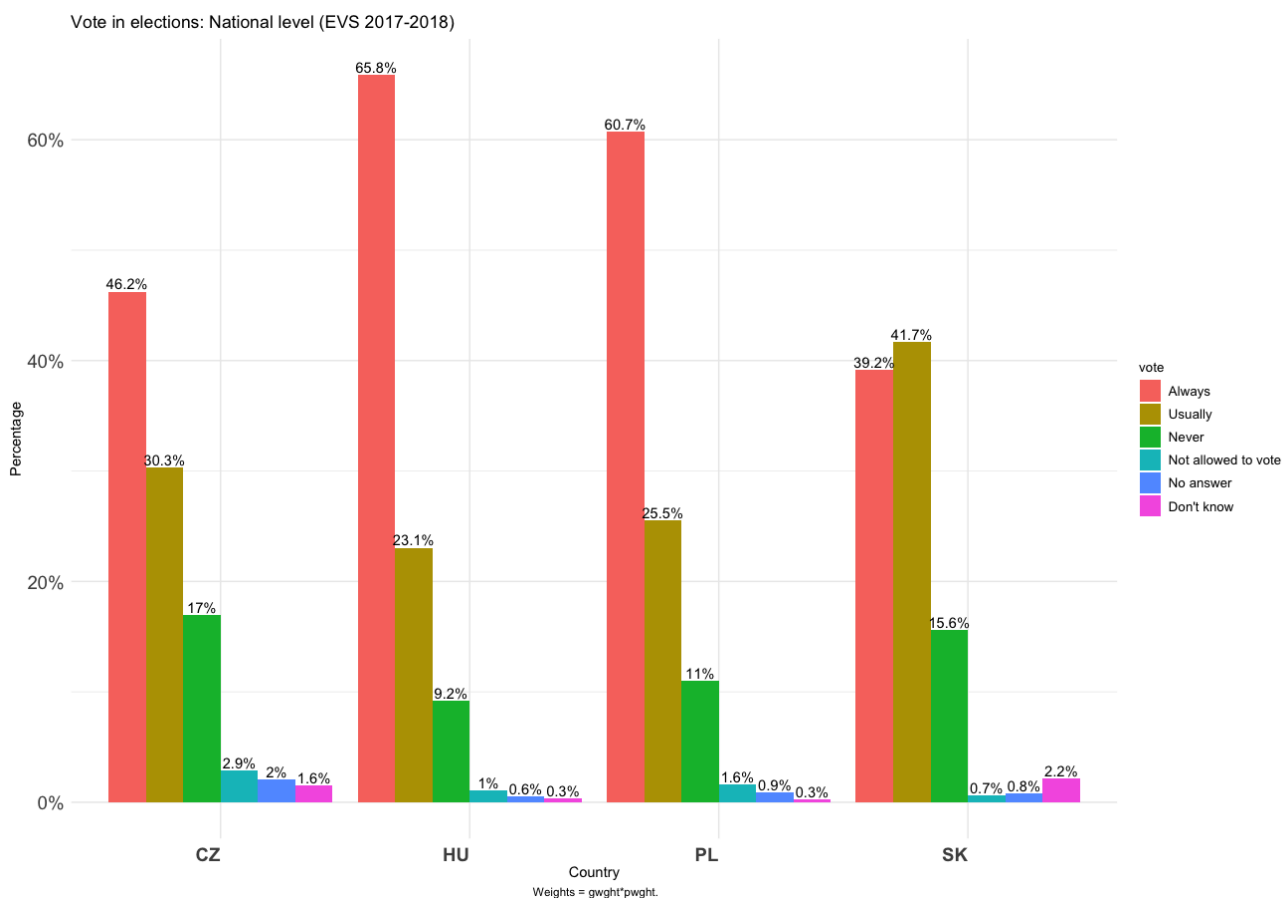
Politická participace

Při zkoumání forem participace si můžeme všimnout, že Maďarsko má u všech forem participace nejvyšší podíl obyvatel, kteří odpověděli, že "by to nikdy neudělali". Zajímavé je, že až 70,4 % Maďarů by se nikdy nezúčastnilo pokojných demonstrací. Toto pozorování umožňuje nahlédnout do politických tendencí v zemi. Na druhou stranu značná část (20,9 %) zvažuje podepsání petice a více než čtvrtina (17,2 %) obyvatel tak již v minulosti učinila. Z níže uvedeného grafu je patrné, že "podepsání petice" je obecně nejpopulárnější formou politické participace ve všech zemích V4, což ukazuje na společné politické postoje. Obecně lze říci, že názory respondentů na formy občanské participace mohou být ovlivněny kulturními normami, jako je například preference méně konfrontačních forem politického projevu, nebo různými historickými kontexty v regionech.

Vzorce chování při volbách

Z údajů vyplývá, že Maďarsko má nejvyšší podíl obyvatel (65,8 %), kteří se vždy účastní celostátních voleb. Druhý nejvyšší podíl má Polsko (60,7 %). Na druhé straně vidíme, že více než čtvrtina Čechů uvádí, že se voleb neúčastní nikdy. Nízká volební účast je znepokojivým jevem, protože zpochybňuje politickou legitimitu zvolených představitelů. Nicméně vidíme, že většina v samotných zemích V4 uvádí, že se voleb účastní vždy nebo obvykle. Rozdíly ve volebním chování mohou souviset s politickou důvěrou nebo spokojeností s dostupným výběrem kandidátů.

Závěr

Údaje o politické angažovanosti a aktivitách v zemích Visegrádské čtyřky ukazují rozdíly i určité podobnosti. Maďaři a Poláci odpovídají na většinu otázek podobně. Na druhou stranu se zdá, že země V4 jako blok vykazují širokou škálu postojů, což vede ke zpochybnění hodnoty tohoto seskupení pro politickou analýzu. Ve všech zemích pozorujeme rostoucí nezáměr o politiku, což je důležitým odrazem pro mediální a politickou komunikaci zemí. Stejně tak se jako společný trend ukazuje preference nekonfliktních forem občanské participace, jako je podepisování petic. V neposlední řadě je pozitivní, že vyšší procento respondentů ve všech zemích V4 má tendenci účastnit se národních voleb.

Dataset

EVS/WVS (2022). European Values Study and World Values Survey: Joint EVS/WVS 2017-2022 Dataset (Joint EVS/WVS). JD Systems Institute & WWSA. Dataset Version 4.0.0, [doi:10.14281/18241.21](https://doi.org/10.14281/18241.21)